

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

МАТЕРІАЛИ

**VI Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та
науковців**

**«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ СУЧАСНОГО
ФІЛОСОФСЬКОГО ПІЗНАННЯ»**

присвяченої 30-річчю створення кафедри філософії, соціології та
менеджменту соціокультурної діяльності та 205-річчю Університету
Ушинського

М. ОДЕСА - 2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

**кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної
діяльності**

М А Т Е Р І А Л И

**VI Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та
науковців**

**«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ СУЧАСНОГО
ФІЛОСОФСЬКОГО ПІЗНАННЯ»**

присвяченої 30-річчю створення кафедри філософії, соціології та
менеджменту соціокультурної діяльності та 205-річчю Університету
Ушинського

(Одеса, 20-21 травня 2022 року)

Одеса -2022

М 54 **Методологія та технологія сучасного філософського пізнання** // Матеріали IV Міжнародної наукової конференції (Одеса, 20-21 травня 2022 р.) 135 с.

Рецензенти:

***Пальчинська Мар'яна Вікторівна** - доктор філософських наук, професор, завідувачка кафедри філософії, психології та педагогіки Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку,*

***Рибка Наталя Миколаївна** – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії та методології науки Державного університету «Одеська політехніка»*

Збірник матеріалів VI Міжнародної наукової конференції «Методологія та технологія сучасного філософського пізнання» вміщує матеріали, які досліджують методологію сучасного пізнання; трансформаційні процеси в сучасному суспільстві; сучасні підходи до вивчення цінностей та ціннісних орієнтацій; філософію історії в сучасному вимірі; філософсько-освітні парадигми сучасного суспільства; філософію синергетики та філософські погляди Г.Сковороди у світлі сучасності. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 11 від 30 червня 2022 року)

2. Аксьонова В. І., Скловський І. З. Гуманістичний контекст соціокультурного простору України. *Наукове пізнання: методологія та технологія*. Наук. журн. 2015. №2 (35). С.12 -16.

3. Атаманюк З.М. Український контекст свободи особистості як цінності сучасного українського суспільства. *Матеріали V Всеукраїнської інтернет-конференції* 12-13 травня 2017 р. Освіта та соціалізація особистості. Одеса, Запоріжжя: ДЗ «ПНПУ» - КПУ, 2017. С.12-13.

4. Бердяев Н.А. Человек и машина (проблема социологии и метафизики техники). *Вопросы философии*. 1989. №2. С. 147-162.

5. Борінштейн Є.Р. Соціокультурна толерантність у сучасному українському суспільстві. *Глобальні проблеми сучасності у контексті історико-філософського знання*. Одеса: ДЗ «ПНПУ імені К.Д.Ушинського», 2016. С.13- 27.

Бальбуза Олена Миколаївна (м.Одеса) – PhD психології, методист Одеського обласного ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Війна, Росії проти України, яка сьогодні відбувається, демонструє нам використання поєднання класичних методів ведення бойових дій, а саме: партизанські дії, диверсійні групи, тероризм, інформаційна війна та кібервійною і спрямована на досягнення раптовості, перехоплення ініціативи, дестабілізація населення та військових. здобуття й психологічної переваги. Саме тому сьогодні стають актуальними питання психологічної підтримки військовослужбовців.

Науково-теоретичною основою організації й проведення психологічної роботи у Збройних Силах (ЗС) та інших військових формуваннях України є військова психологія, що узагальнює й конкретизує зміст інших галузей психології стосовно до умов військової діяльності.

Психологічна робота є найважливішим елементом системи морально-психологічного забезпечення різних аспектів життєдіяльності військовослужбовців і здійснюється на оперативному і тактичному організаційних рівнях.

Питання підготовки кадрів для структур соціально-психологічної служби (СПС), структур виховної роботи (ВР) ЗС України знайшли часткове висвітлення в дослідженнях В. Баранівського, В. Безбаха, М. Ковтуна, В. Марценківського, М. Нецадима, О. Поповича, О. Пошедіна, Я. Романовського, І. Сокаля. Окремі аспекти підготовки офіцерів структур СПС (ВР) відтворені в дослідженні автора [4].

У розвиток військово-психологічного знання зробили вагомий внесок українські вчені. Готовність особистості до діяльності в особливих умовах і

психологічне забезпечення бойової діяльності військовослужбовців вивчали М. Корольчук, В. Крайнюк, Є. Потапчук, В. Стасюк, та ін.

Питання організації підготовки кадрів військових психологів висвітлив у своїй статті А.О. Кобзар [5]

Дослідженнями бойового стресу знаходимо у роботах О. Блінова, О. Тімченка, Ю. Широбокова, К. Кравченко, О. Тімченко, Ю. Широбоков [5, 6].

О. Блінов розглядає психологічна структура організації життєдіяльності Збройних сил [2].

Вчені В. Осьодло, С. Грилюк, Л. Тютюнник розглядали: «проблеми у сфері психологічного забезпечення військово-професійної діяльності особового складу Збройних Сил України та визначили основні змістові елементи психологічного забезпечення у Збройних силах, які включають моніторинг, аналіз, оцінку та прогнозування негативних чинників і станів військовослужбовців; підтримання й розвиток психологічної стійкості; організацію психологічного відбору фахівців» [7].

Провівши теоретичний аналіз наявних наукових досліджень постає питання розгляду сучасного стану системи психологічного забезпечення в ЗС України та формулювання наступних кроків щодо її вдосконалення.

На сьогоднішній день, можемо відмітити значний розвиток психологічної служби Збройних Сил України, введення штатних посад військових (практичних) психологів, відкриттям центрів психологічної допомоги, до реабілітації військовослужбовців залучають, як штатних психологів так і приватні центри реабілітації, все більше відкривається науково-дослідницьких центрів, які займаються дослідженнями ефективного використання потенціалу психології у Збройних Силах

Метою діяльності психологічної служби у Збройних Сил є надання психологічної допомоги та підтримки військовослужбовцям, які мають потребу у такій підтримці. До основних видів діяльності військового психолога належать: психологічне консультування, психотерапію й психокорекцію. [1]

Зараз коли бойові дії це не теоретичне поняття, а реальна ситуація ще одним не менш важливим видом діяльності є діагностування призовників та встановлення їх психологічного стану та готовності до бойових дій, готовність до використання зброї та виявлення «групи ризику».

Психологічна робота з військовослужбовцями спрямована на виконання службово-бойових завдань, забезпечення бойової готовності Збройних Сил та вирішення конкретних проблем, що мають негативний психологічний вплив на бойові можливості особового складу його психічне самопочуття й ефективність військової діяльності. Проблеми з якими найчастіше зустрічаються психологи, це особистісні проблеми, колективно-групові проблеми, діяльнісні проблеми [3].

Зміст психологічної роботи у Збройних Силах зводиться до двох основних напрямків: удосконалення психологічних умов, що впливають на психіку військовослужбовців та формування й розвитку індивідуальних і групових психічних утворень, що є найважливішим фактором підвищення ефективності функціонування людини в різних видах військової діяльності. [1]

Крім того починаючи з 2020 року у Збройних Силах України запроваджено роботу пунктів психологічної допомоги військових частин.

Завданням цих пунктів є проведення декомпресія зі всіма військовослужбовцями військових частин, які виконували бойові завдання, як первинної форми психологічної реабілітації. Основною метою здійснення декомпресії є послідовне переключення механізмів реагування військово службовців в бойових умовах та соціально-психологічна адаптація до мирних умов життєдіяльності.

Висновки. Провівши теоретичний аналіз ми можемо зазначити що сьогодні ми спостерігаємо стрімкий розвиток психологічної служби ЗСУ. Основні зусилля психологічної підтримки спрямовані на комплектування Збройних Сил України психологічно готовим персоналом, формування, підтримання та поновлення його психологічної стійкості, надання високоякісної і ефективної психологічної допомоги, збереження психічного здоров'я військовослужбовців.

Але не дивлячись на це існують певні проблеми у кадровому складі, та організації діяльності психологічної служби та підвищення кваліфікації військових психологів.

Список використаних джерел

1. Актуальні проблеми психогігієни та психопрофілактики у військових частинах та підрозділах: Метод. посібник. – Одеса: ВКФ “Друк”, 1998. – 107 с.
2. Блінов О. А. // Науковий вісник Чернівецького університету. Педагогіка та психологія. Збірник наукових праць. Чернівці «Рута», 2007. – Вип. 327. – С. 18–23.
3. Говоруха В.В., Іллюк О.О. Морально-психологічне забезпечення службово-бойової діяльності внутрішніх військ МВС України: Навчальний посібник. – Харків: ВІ ВВ МВС України, 2000. – 280 с.
4. Кобзар А. О. Деякі аспекти підготовки кадрів для виховних структур Збройних Сил України (1991–2003 рр.) / А. О. Кобзар // Труди університету: зб. наук. праць. – 2013. – № 2 (116). – С. 227
5. Кобзар А.О. Із історії підготовки військових психологів./Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки./ Київський національний університет імені Тараса Шевченка- 2015 №4 (29)
6. Кравченко К.О., Тімченко О.В., Ширококов Ю.М. Соціально-психологічні детермінанти виникнення бойового стресу у військовослужбовців – учасників антитерористичної операції : монографія. Харків : Вид-во НУЦЗУ, 2017. 256 с
7. Осьодло В. І., Грилюк С. М., Тютюнник Л. Л. Сучасний стан і перспективи психологічного забезпечення в збройних силах України: Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права /ПСИХОЛОГІЯ № 1 (2021)